

ĮVADAS | VOKIETIJOS JŪRŲ ARBITRAŽO ASOCIACIJĄ

Vokietijos jūrų arbitražo asociacija (GERMAN MARITIME ARBITRATION ASSOCIATION) – sutrumpintai GMAA – jau ne vieną dešimtmetį siūlo pasaulinei jūrų ekonomikai aukštos kokybės arbitražinį procesą, bet kokiam ginčui, kylančiam laivininkystės srityje, sureguliuoti. Paskutiniu metu rinkoje išaugo paklausa GMAA siūlomiems alternatyviems ginčų sprendimo būdams: nepriklausomo eksperto išvadoms, tarpininkavimui, taikinimo procedūroms, ir mediacijai.

Vokietija tampa vis patrauklesne tarptautinio arbitražo proceso vieta. Kaip tik, tarptautinės laivybos srityje, galima pastebėti vis didėjančių arbitražinių susitarimų skaičių, įvairiose sutartyse: jūrų transporto sutartyse (frachtavimo sutartyse), laivų statybos sutartyse, vadybos sutartyse ir konosamentuose. Vis dažniau už Vokietijos ribų sutarties šalys susitaria, kad iškilę ginčai bus sprendžiami pagal GMAA taisykles. GMAA yra patvirtinusi Vokietijos proceso teisės ir UNICETRAL taisyklių pagrindu parengtus specializuotus arbitražo nuostatus, kurie garantuoja kvalifikuotą, visuotinai pripažintą, teisiškai patikimą, nešališką, greitą, veiksmingą ir ekonomišką procesą. Šie arbitražo nuostatai naudojami jau daugiau nei trisdešimt metų. Jie yra nuolatos atnaujinami, remiantis naujausiais tyrimais ir aktualiausia teismų praktika.

GMAA parengtas procesas prilygsta visiems tarptautiniams arbitražams. Vis dėl to jis, kai kuriais aspektais, skiriasi nuo arbitražo procesų kitose valstybėse. Dėmesio centre atsiduria GMAA arbitražinio teismo nuostatų 13 punktas, pagal kurį, arbitrai, bet kurioje proceso stadijoje, gali ginčą pakreipti, kiek tai įmanoma, šalių sutaukinimo linkme ir pasiūlyti, pagal aplinkybes, taikų susitarimą. Nuo to GMAA procesas netampa mediacija, o tiesiog į arbitražo procesą yra įvedamas papildomas taikinimo elementas. To dėka, daugelyje atvejų, pavyksta pasiekti subalansuotą, ekonomišką, greitą ir abejoms ginčo šalims priimtina sprendimą. Tuo atveju, jeigu taikinimo pasiūlymai neduoda rezultatų, arbitražo teismas priima nešališką sprendimą, nesusijusį su ankstesniai taikinimo pasiūlymais.

Ar materialinės teisės klausimai, kylantys iš ginčo, bus sprendžiami taikant Vokietijos ar kitos valstybės pvz. Anglijos teisę, sutarties šalys nusprendžia pačios, pasinaudodamos tokiu siūlomu arbitražinės išlygos pavyzdžiu:

"All disputes arising out of or in connection with this contract or concerning its validity shall be finally settled by arbitration in accordance with the Arbitration Rules of the German Maritime Arbitration Association. [] law to apply."

Taip pat galimas ir trumpas arbitražinės išlygos variantas:

"GMAA Arbitration, [] law to apply."

Nuo to, kad procesas atitiks vokiškus principus, taikomus efektyvumui ir išsamumui, užsienio materialinės teisės taikymas nepasikeis. Remiantis griežtais atrankos kriterijais, visa kas nereikalinga yra pašalinama iš arbitražinio proceso, taip išlaikant jį koncentruotą. GMAA proceso teisė sąmoningai atsisako, to kas užsienio teisėje yra žinoma, kaip „Pre – Trial Discovery“ arba „Disclosure“ ir įgalioja arbitrus, priešingai nei paminėta, pačius reikalauti iš ginčo šalių pateikti reikalingus dokumentus. Dėl arbitražo teismo vykdomos griežtos proceso kontrolės, ne tik žodinis bylos nagrinėjimas, bet ir visas GMAA procesas yra žymiai trumpesni, nei tokie patys procesai kitose valstybėse.

Arbitrai, savo darbo įkainius, apskaičiuoja pagal nustatytą tarifą, kuris priklauso nuo nurodytos ginčo sumos. Tik vieno arbitro užsakymas, pavyzdžiui dėl termino laikymosi užtikrinimo, yra nemokamas. Proceso apsiribojimas tik ties esminiais klausimais, leidžia sumažinti išlaidas, skiriamas, advokatams, priešingai tam, kas yra įprasta kitose užsienio šalyse.

Kadangi sutarties šalys dažnai nori išsiaiškinti/pasitikslinti pavienius klausimus arba yra reikalinga pagalba pasirengiamuosiuose teisiniuose darbuose arba siekiant išlaikyti gerus verslo santykius ir nenorint kreiptis į teismą ar arbitražą, GMAA siūlo specialistus ir efektyvų teisinį reguliavimą: nepriklausomų ekspertų išvadas, tarpininkavimo, taikinimo arba daugelyje sutarčių jau privalomai nurodomą mediaciją.

Visi GMAA procesai yra taip vadinami ad-hoc procesais, kas reiškia, kad procesai vyksta nedalyvaujant GMAA valdybai ir administracijai.

GMAA vienija daugiau nei 200 narių iš daugiau nei 10 skirtingų valstybių, tai advokatai besispecializuojantys tarptautinėje jūrų teisėje, jūrų prekybos specialistai, ekspertai, bei buvę teisėjai, turintys ilgametę darbo teisme ir arbitraže patirtį. Visi šie specialistai teikia savo paslaugas pasaulinėje jūrų ekonomikoje, kaip sutarties šalių atstovai ar arbitrai.

Daugiau informacijos, apie GMAA arbitražo procesus ir GMAA, galite rasti vokiečių ir anglų kalbomis, internetiame puslapyje, adresu:

www.gmaa.de